

Privredni subjekti osnivaju se sa ciljem da obavljanjem registrovane djelatnosti ostvaruju profit. Svaki osnivač se nada da će osnovani subjekt biti tržišno uspješan, ali zakoni tržišta neumitno djeluju tako da iz tržišne utakmice ispadaju oni koji nisu u stanju da izdrže sve rizike poslovanja. Proces osnivanja i proces prestanka privrednih subjekata je svakodnevica privrednog života i zato je jednako važno da se zakonskim propisima regulišu procedure i materijalni uslovi nastanka i prestanka privrednih subjekata. Stečaj, kao jedan od načina prestanka privrednih subjekata, sam po sebi je složen institut, jer obuhvata ne samo proceduralna već i materijalna pitanja pokretanja, a kada se ovome doda i činjenica da stečaj u velikom broju slučajeva dovodi do gašenja privrednog subjekta, što izaziva značajne socijalne, ekonomske pa i političke reperkusije, onda se pred zakonodavca postavlja komplikovan zadatak donošenja zakona koji će materiju stečaja regulisati na zadovoljavajući način.

U Republici Srpskoj donijet je Zakon o stečajnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 67/02) koji je stupio na snagu 1. januara 2003. godine, a njegovo donošenje bio je povod dvojici autora, dr Vladimiru Čoloviću i Nedeljku Milijeviću da, na osnovu zakonskog teksta, objasne pravne aspekte stečajnog postupka. Njihov zadatak bio je tim teži što je novi Zakon donio niz novina u odnosu na ranije primjenjivani Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji bivše SFRJ. Tako na primjer, novi Zakon detaljno reguliše institut reorganizacije stečajnog dužnika, kvalitativno poboljšava položaj stečajnog povjerioca, uvodi isplatne redove i minuciozno reguliše stečaj sa elementom inostranosti. Autori su nastojali da institut stečaja obrade kako sa teoretskog tako i praktičnog aspekta, pa je publikacija podijeljena na četiri dijela. Prvim dijelom obrađeni su teoretski aspekti stečajnog postupka, uz davanje definicije stečaja i stečajnih načela preko razloga za pokretanje stečajnog postupka i drugih procesnih i materijalnih aspekata stečaja. U drugom dijelu naveden je zakonski tekst sa njegovim izmjenama i dopunama, a pored toga dat je i tekst Zakona o likvidacionom postupku koji se u proceduralnom smislu bazira na Zakonu o stečaju. U ovom dijelu dat je i tekst Pravilnika o programu stručnog ispita za stečajnog upravnika i načinu njegovog polaganja, čime se upotpunjuje korisnost ove publikacije. U trećem dijelu navedena je bogata sudska

praksa, kako domaća, tako i inostrana, a četvrti dio sastoji se od prezentovanih obrazaca za praktičnu primjenu, što je posebna vrijednost ovog rada.

Nema sumnje u to da je publikacija jedno od budućih korisnih i praktičnih pravnih štiva kojima se kompleksnost stečajnog postupka pojašnjava na prihvatljiv i jasan način i sagledava u teoretsko-praktičnoj dimenziji.

Ova publikacija dobro će doći svakome koga materija stečaja interesuje, a posebno će se njome otkloniti uočen problem nedostatka dovoljno obučениh sudija, stečajnih upravnika i pravnika u Bosni i Hercegovini koji bi mogli efikasno savladati svu kompleksnost stečajnog postupka, zbog čega su sudovi pretrpani velikim brojem neriješenih predmeta. Otuda, sa zadovoljstvom mogu preporučiti ovu publikaciju za štampanje uvjeren u njenu potpunu korisnost.

Banja Luka, 2004.

Recenzent

Prof. dr Marko Rajčević,
sudija Ustavnog suda Republike Srpske